

Výzkumný ústav
lesního hospodářství
a myslivosti, v. v. i.

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vážení kolegové, dámy a pánové,

je to již po druhé v řadě, kdy proběhne seminář Lesní ochranné služby on-line formou, bez možnosti společného setkání. Pandemie Covid-19 je náročnou zkouškou pro celou společnost, a přestože již vidíme pověstné světlo na konci tunelu, budeme se s jejími následky ještě dlouho vyrovnávat a řada věcí se již nevrátí do starých kolejí.

Podobně turbulentním změnám čelí i lesní hospodářství, které prochází – a jak uslyšíte v připravených referátech – ještě nějakou dobu bude procházet bezprecedentní kůrovcovou kalamitou. Jak jsme měli možnost nedávno se přesvědčit na mezinárodní konferenci FORESTS' FUTURE, kterou náš ústav uspořádal, jde o celoevropský problém, jenž se nevyhýbá žádné zemi s významnějším zastoupením smrkových porostů.

Situace Česka, kde smrky v druhové skladbě dominují, je nicméně nejkritičtější. Čím dál výrazněji si uvědomujeme, že na současnou kalamitu nemůžeme nahlížet jako na extrémní, ale ojedinělou epizodu, se kterou se dříve či později vyrovnáme a vrátíme se k „zaběhnutým pořádkům“. Probíhající změna klimatu, ale i souběžné změny společnosti a jejího pohledu na les před nás kladou nové výzvy.

Z pohledu ochrany lesa je to mimo jiné rozvoj dalších škůdců (momentálně např. narůstající podkorní hmyz na borovici) i zvýšení extremity abiotických podmínek. Z pohledu zakládání a pěstování lesů je to potřeba postupné tvorby druhově, věkově i prostorově pestrých porostů na současných velkoplošných holinách.

Z pohledu státní správy jde o správné nastavení zákonných i motivačních podmínek, které umožní rozvoj lesních porostů, jež budou odolávat měnícím se klimatickým podmínkám a zajistí odpovídající benefity vlastníkům i celé společnosti.

Z pohledu nás všech je tu naléhavá potřeba vysvětlit veřejnosti, že správně uchopené lesní hospodářství může být jedním z klíčových nástrojů, jež lze využít pro řešení palčivých otázek, jako je změna klimatu či pokles biodiverzity.

I z tohoto pohledu jsem potěšen, že organizátoři pro druhou část semináře zvolili téma vhodných postupů na kalamitních holinách, kde se v současné době bojuje o zachování a budoucí tvář našich lesů. Současnou situaci lze do jisté míry srovnat s obdobím po mniškové kalamitě či s obdobím vrcholící imisní kalamity, v řadě ohledů je však nová.

K jejímu řešení potřebujeme inovativní, ale zároveň do značné míry ověřené metody, jež lze v těchto podmínkách aplikovat pro zajištění úspěšné obnovy odolných lesních porostů, které pro budoucnost potřebujeme. Věřím a doufám, že k tomu prezentace dosavadních výsledků výzkumu i sdílení zkušeností z praxe na tomto semináři i dalších akcích přispěje. Přeji Vám inspirativní průběh jednání i diskuse k jednotlivým příspěvkům a těším se na osobní setkání při nejbližší možné příležitosti.

Lesu zdar!

doc. Ing. Vít Šrámek, Ph.D.
ředitel VÚLHM, v. v. i.